

PREZENTĀCIJA

TRADĪCIJA UN INOVĀCIJA: RŪDOLFA BLAUMAŅA NOVELES VĀCU LITERATŪRAS SPOGULĪ

PROF. DR. BENEDIKTS KALNAČS (LATVIJAS
UNIVERSITĀTE)

Latviešu literatūras attīstība 19. gs. beigās piedzīvoja ievērojamu uzplaukumu. Ļoti nozīmīga loma tajā bija Rūdolfam Blaumanim. Aplūkojot Blaumaņa literāro darbību, jāuzsver, ka viņa daiļrade pārvar reģionālās robežas un iekļaujas Eiropas literārajos procesos. Viņa daiļrade vērtējama kā raksturīgs robežgadījums, kurā autors stāv uz 20. gadsimta modernisma sliekšņa. Rakstnieka izaugsme par literatūras novatoru bija cieši saistīta ar viņa kultūras pieredzi un mantotajām tradīcijām. Ļoti daudzveidīgas inspirācijas Blaumanis guva vācu literatūrā. Viņu ietekmējuši gan apgaismības laikmeta klasiķi (Johans Volfgangs fon Gēte, Frīdrihs Šillers), gan autori, kas savos darbos pievēršas lauku dzīves atainojumam (austrieši Ludvigs Ancengrūbers un Pēteris Rozegers), gan laikmetīgo psiholoģisko procesu interpreti (Frīdrihs Hebels, Gotfrīds Kellers, Teodors Štorms, Hermanis Zudermans, Gerharts Hauptmanis). Tādējādi Blaumaņa uzmanības lokā bija gan vācu literatūras un izglītības kanona darbi, gan tā dēvētajai dzimtenes literatūrai piederoši teksti, gan visbeidzot arī agrīnā modernisma tendences. Prezēntācijā tiks aplūkotas Rūdolfa Blaumaņa noveles („Romeo un Jūlija”, „Baltais”, „Nāves ēnā”), kas pārņem literāro tradīciju un turklāt būtiski attīsta un maina pazīstamos domāšanas modeļus.

PAR REFERENTU:

Prof. Dr. Benedikts Kalnačs ir Latvijas Universitātes Literatūras, folkloras un mākslas institūta zinātniskais līdzstrādnieks. Pētnieciskās darbības centrālās tēmas: latviešu un salīdzināmā literatūra, Eiropas dramaturģijas vēsture, postkoloniālisma studijas. Atlasītas publikācijas: *The Politics of Literary History: Literary Historiography in Russia, Latvia, the Czech Republic and Finland after 1990* (līdzredaktors, 2024); *Pavērsiens: Rūdolfs Blaumanis latviešu un Eiropas literatūrā* (2022); *A New History of Latvian Literature: The Long Nineteenth Century* (līdzredaktors, 2022); *Rūdolfs Blaumanis (1863–1908). Lettische Moderne und deutschsprachige Literatur* (līdzredaktors, 2019); *Rūdolfs Blaumanis. Frost im Frühling. Die deutschsprachigen Erzählungen* (līdzredaktors, 2017); *20th Century Baltic Drama: Postcolonial Narratives, Decolonial Options* (2016).

**LATVIJAS
UNIVERSITĀTE**